

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0521U100278

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 23-03-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Антонюк Ярослав Миколайович

2. Antoniuk Yaroslav Mykolaiovych

Кваліфікація: к. і. н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 07.00.01

Назва наукової спеціальності: Історія України

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 12-03-2021

Спеціальність за освітою: 7.030301 Історія

Місце роботи здобувача: Галузевий Державний архів Служби безпеки України

Код за ЄДРПОУ: 37931271

Місцезнаходження: вул. Золоторітська, 7, м. Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Служба безпеки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 48.125.02

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Острозька академія"

Код за ЄДРПОУ: 22554101

Місцезнаходження: вул. Семінарська, буд. 2, м. Острог, Острозький р-н., Рівненська обл., 35800, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, м. Дрогобич, Дрогобицький р-н., Львівська обл., 82100, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 03.19.21

Тема дисертації:

1. Діяльність спеціальних підрозділів українських націоналістичних організацій (1921–1991).
2. Activities of special units of the Ukrainian Nationalist Organizations (1921 – 1991).

Реферат:

1. У дисертації комплексно досліджено розвідувальну, контррозвідувальну, оперативно-облікову, агітаційно-викривальну, судово-дисциплінарну, диверсійно-терористичну, охоронну, оперативно-бойову, навчально-виховну діяльність, кадровий склад та розвиток структури спеціальних підрозділів українських націоналістичних організацій упродовж 1921–1991 рр. Отримала подальший розвиток історіографія цієї проблеми. Введено до наукового обігу та класифіковано значний масив нових документів. Проведене дослідження об'єднало науково-теоретичні здобутки українських та закордонних дослідників з репрезентативною джерельною базою. Завдяки цьому вдалося досягти поставленої у дослідженні мети та розв'язати окреслені дослідницькі завдання. Доведено, що розвиток спеціальних підрозділів українських націоналістичних організацій відбувався безперервно упродовж їхнього 70-річного функціонування. З'ясовано, що внаслідок активних геополітичних трансформацій супротивники і союзники періодично

змінювалися, однак домінантою залишалося протистояння радянським спецслужбам. Методи діяльності та структура спеціальних підрозділів українських націоналістичних організацій були типовими для аналогічних структур підпільно-партизанських формувань тогочасних поневолених європейських народів. Водночас вони мали низку особливостей: потужний вплив на перебіг визвольної боротьби, значний практичний досвід, здобутий у тривалому протистоянні з сильними супротивниками, орієнтація на власні ресурси. Встановлено, що за низкою критеріїв діяльність спеціальних підрозділів українських націоналістичних організацій була унікальним явищем у світовій історії та має перспективи подальших досліджень.

2. The dissertation provides the results of the complex research of the intelligence, counterintelligence, operational-accounting, judicial-disciplinary, sabotage-terrorist, operational-combat, educational activities, personnel and development of the structure of special units of Ukrainian nationalist organizations during 1921–1991. The historiography of this problem was further developed. A number of new documentary sources have been introduced into scientific circulation and classified. For the first time: the study was conducted, which unites the seventy-year period of development of the special units of Ukrainian nationalist organizations, the main stages of development of their structure and activity were highlighted; the material and audiovisual sources on the research topic were analyzed; the structure of the intelligence unit of the Ukrainian military organization in the Second Polish–Lithuanian Commonwealth, as well as in Central and Western Europe was presented; the criminal cases against the management of the special units of Ukrainian nationalist organizations were fully investigated, sources of the specified subject from funds of private archives and local history museums were updated; the structure and activity of the security bodies of the «Melnykivtsi» Organization of Ukrainian Nationalists (OUN) during 1940 – 1970 were studied, and it was proved that they were considerably inferior to those of «Banderivtsi» in their development; the mechanism of collection and analysis by special subdivisions of Ukrainian Nationalist Organizations of intelligence information on the basis of open sources was revealed, and also the peculiarities of agency work among social and political organizations were reproduced; was proven that one of the activities of special units of Ukrainian nationalist organizations during 1921–1991 was to ensure the functioning of communication lines; it was discovered that an important component of the latter's counterintelligence activities were agitation and psychological-terrorist measures aimed at demoralizing the enemy's agency; the practice of application of the internal checks and control over compliance with the conspiracy were analyzed; the opposition of the OUN Security Service to the theft of organizational property by individual OUN members and the fight against criminals who discredited the OUN members' struggle were investigated; the key directions of subversive-terrorist activity of special subdivisions of the Ukrainian Nationalist Organizations were singled out and structured, the peculiarities of security practice were revealed; it had been argued that the OUN Security Service continued to operate as an integral structure of the OUN emigration network until 1991 inclusive. Improved and supplemented: theoretical and methodological principles of the subject of research, clarified the current state of scientific development of the topic; gaps in the structure of the special subunits of the Ukrainian Nationalist Organizations; research of a number of directions of intelligence, counterintelligence and subversive-terrorist activity of special subdivisions of Ukrainian Nationalist Organizations, peculiarities of service paperwork, assignment of secrets and implementation of operative-accounting case. The following topics were further developed: comparative achievements of the previous research on analogies with underground guerrilla structures of other enslaved nations, especially the European experience; reflection on the causes, peculiarities of the conduct, as well as the consequences of internal terror among the Organization of the Ukrainian Nationalists and the Ukrainian Insurgent Army during the 1940s.; study of training of the staff of the special units of Ukrainian Nationalist Organizations on their territories and abroad; detecting of the psychological features and prosopographic portrait of esbists; analysis of the implementation of special units of Ukrainian Nationalist Organizations of investigative and judicial-disciplinary practice; disclosing the peculiarities of the intelligence work of the OUN Security Service in the German occupation administration, Soviet guerrilla units, as well as Polish underground organizations; coverage of the structure and functional tasks of special units of the Ukrainian Insurgent Army; study of the participation of esbists in counteracting the Sovietization of the western regions of Ukraine, especially measures to disrupt elections and continuous collectivization; clarification of the structure and

functional tasks of special units of the Ukrainian Insurgent Army; study of the participation of esbists in counteracting the Sovietization of the western regions of Ukraine, especially measures to disrupt elections and continuous collectivization.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ільницький Василь Іванович
2. Ilnytskyi Vasyl Ivanovych

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ільницький Василь Іванович
2. Ilnytskyi Vasyl Ivanovych

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стародубець Галина Миколаївна
2. Starodubets Halyna M.

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лисенко Олександр Євгенович
2. Lysenko Oleksandr Ye.

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Веденеев Дмитро Валерійович

2. Vedeneev Dmytriy Valeryevych

Кваліфікація: д.і.н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Трофимович Володимир Васильович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кулаковський Петро Михайлович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.